



Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Inter te. Ne canis sis odor, vt peccata secteris aliorum, illorum qua tibi occurrerint, curam suscipe.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

33 *islo prudens in tempore illo tacet quia tempus*
 34 *maius est. Et hoc dicto sapiens correspondet:*
 35 *Ex ore facti reprobanditur parabola: non enim di-*
 36 *cit illum in tempore suo. Hæc omnia sapientissi-*
 37 *mus & eximius Doctor noster Christus com-*
 38 *prehendit (ex mente D. Chrysostomi) expo-*
 39 *niens quem sibi habeat seruum fidelem: eum*
 40 *scilicet: Qui dicit illis cibum in tempore. Fideles*
 41 *seruus & prudens: duo illi tribuit epitheta, fide-*
 42 *lis & prudens: ab his enim duobus necesse est*
 43 *sit laudabilis, quem seruum oportet esse perfe-*
 44 *ctum. Primum, fidelitas in facultatibus. Secun-*
 45 *dam, prudentia in dispensando, ut unicuique*
 46 *quando, & iuxta id quod conuenit, erogat. Plus*
 47 *latis factus ille feret æconomus, qui Domini*
 48 *facultates alio pergeret mediæ noctis silentio*
 49 *dispensaturus, quando sopor solet homines oc-*
 50 *cupare, & sensibus non constant integris. Hoc*
 51 *à te requiritur, si fidelis, adhibeas correptio-*
 52 *nem, etrogans doctrinam, consiliumque dispen-*
 53 *sans: pariter sis prudens, hoc est, hæc suo tem-*
 54 *pore disponaturus: In tempore suo. Non quando*
 55 *sensibus alter desititur, ratione ex nimia bile*
 56 *caret, aut passione conturbatur. Ad rem expen-*
 57 *dit D. Hieronymus loquendi formulam Mala-*
 58 *chie prophete: Labia Sacerdotis custodiunt scien-*
 59 *tiam, consilium, doctrinam. Numquid conuen-*
 60 *ientius diceret, labia Sacerdotis consulum,*
 61 *prædicant, docentque scientiam? Non diceret:*
 62 *ostendit enim, Sacerdotem consilium, corrup-*
 63 *tionem & doctrinam non debere effundere tem-*
 64 *potè non opportuno, sed correptionem temporis*
 65 *seruare opportunitati, quando potest esse fructuo-*
 66 *sa. Etenim seruat agricola triticum nec non nisi*
 67 *tempore seminat illud opportuno, quando præ-*
 68 *uidet illud ab aruis suscipiendum, radicelque*
 69 *adurum, in illis profundissimas.*

§. 16. Inter te. Ne canis sis odor, ut peccata
 festeris aliorum, illorum qua tibi occur-
 rerint curam suscipe.

41 **A**lias circumstantias includit hoc verbum:
 42 *Si peccauerit in te. Quod significat, inter-*
 43 *prete D. Augel. a. nec non D. Thom. b.*
 44 *Demost. Te scilicet. Prima circumstantia est: ut certo, &*
 45 *indubitanter sciat, quod alter peccauerit: quod*
 46 *si ex meris suspitionibus, seu tuis imaginatio-*
 47 *nibus credere non possis vllum de proximo pec-*
 48 *catum, minus tibi licebit de illo proximum cor-*
 49 *ripere, quinimo, de proximo, omnibusque be-*
 50 *ne est sentiendum, de quolibet hanc ferendo.*

censuram, quod te meritis longè antecedit, iux-
 ta regulam Apostolice Superioris iurisdictionis. Philipp. 2.
 tes, & cum eodem dicendo: Confidamus de vobis
 meliora, & viciniora saluti. Nec dubium est, Hebr. 6.9.
 quod si solis adductus suspitionibus alterum re-
 prehenderis; communi respondebit tibi prouer-
 bio. (a) Licet ex ea ratione, non sis solutus ab
 obligatione corripiendi, si hanc videris laxis ha-
 benis efficacem, illum qui se periculis exponit, chas pri-
 non quidem ut de commissis peccatis, sed ut il-
 lum committendi peccatum, eripias periculo. tene be-
 Secunda: Cum illud tu particulari noueris: chas,
 tunc testibus D. Augustino & D. Thom. peccata
 cavit in te frater tuus: quando namque peccatum
 omnibus innotuit, non te in particulari; sed
 offendit omnes, unde illud emendare conuenit
 iudicibus, & publicis personis, omnium perso-
 nas vicesque obeuntibus. Et de illis scribit Apo-
 stolus discipulo suo Timotheo Episcopo, ut per-
 sentæ publicæ in dignitate constituta: Peccantes
 coram omnibus argue, ut & ceteri timorem ha-
 beant, ut exponit D. Augustin. probatque varijs
 S. Scripturæ testimonijs. Et clare patet, eo quod
 Dominus præcipiat: peccatorem tu corrigas,
 eius tamen honori consulens, ut dicemus; pec-
 cator autem publicus, nullo honoris iure præ-
 fulget, quamquam quod si crederes, quod,
 qui talis est, ut tantum tibi deferat. quod in
 illo effectum tua sit habitura correptione, hanc illi
 præstare debes eleemosynam.

Tertia declarat hoc verbum: In te, habet Tertia-
 enim singularem hæc propositio: In Emphasim,
 Intra Grammatices regulas, quando regit ac-
 culationem, quod significet ad rem aliquam mo-
 tum, sicut ad terminum, & obiectum suum. Nec
 est aliquid adeo grammaticale, per quod SS.
 Patres D. Augustin. a. & D. Thom. b. non sub. a. Tract. 29.
 tilissimos 3. Theologiæ conceptus manifestent. in Ioanna.
 Hoc concessio, quod peccatum dicitur: In te: ad me
 Illud scilicet quod te conuenit, tibi occurrit, Ser. 16. de
 incidit in te. Non enim obligatus (asserit D. verbis D.
 Augustin.) ut qui persona es particularis alteri
 nis inuestigare peccatum, hoc enim esset, ire b. 2. 2. q. 2.
 te ad illum, te illi obuiam procedere sed tunc
 tantum quando ille tibi non quasi occur-
 rit; non enim tuum est vitæ mores inquirere a-
 lienorum. Ne tibi persuaseris quod Deus te ha-
 bere velit fiscalem curiosum, aut canem sa-
 gacem, aut ut aliena veneris peccata, aut a-
 ctiones indagares aliorum; satis namque tibi D. Avr.
 negatij est, ut te ipsum inuestigas: Attonet nos Ser. 16. ad
 Deus (ait D. Augustinus) non negligere inu. verb. D.
 tem peccata nostra, non querendo quod reprehendat
 mini. T. 10.



das. *ſ. d. videndi. quid corrigi: alioquin efficiemur
vite aliorum exploratores.* Et nobis hoc prohibet
Spiritus S. *Ne infideris; Et queras impietatem in
domo iusti; neque vasis requiem eius.* Porius te
monet D. Gregorius, licet alij tibi narrent aut
aliquid contra proximum tuum ceſerant non
ſtatim eis fidem aſſibeas, non enim noſti, quã
tibi loquatur alter intentione, nec quo Spiritu,
nec qua veritate, nihilque facilius, quam aliquem
decipere, & iam deceptum agere aliquid, in pro-
ximi ſui detrimentum.

Ex quibus interrogatiõis reſponder, ſibi à
Petro Diacono obiecta. Enarrabat illi ſummus
piuſque Pontifex prerogativas, meritaque mo-
nachii ſui temporis nomine Equitij in quem qui-
dam luore ſtimulati falſas Pontifici detulerant
informationes: citat Monachum Pontifex, ille
verò vt verus humilis, ilico iueneri ſe Romam
verſus accingit. Priuſquam appelleret, viſione
mirifica Deus Pontificem plenus inſtruxit, lecto
decumbentem. Equitium virum eſſe ſanctitate
conſpicuum, ac uſatores autem peruerſos, quo-
circa miniſtrum exemplo deſtinat, proſciſcer-
retur, & vbi cumque occurreret Equitio, libe-
rum abire præciperet, virumque honoraret. Quo
audito Petrus Diaconus de hoc ſummum in-
terrogat Pontificem: quid hoc Pater Sancte,
ſicine poteſt ſummus decipi Pontifex? Cui
ſic Diuus Gregorius ſibi mi, cum Pontifex ſit
homo, falli poteſt, quando non procedit vt Pon-
tifex, ſi vero vt Pontifex procedat, cum cer-
tam habeat & infallibilem Spiritus ſancti aſ-
ſiſtentiam, non poteſt in ſuis falſi decretis, ne-
que errate deſinitionibus: ſed in vulgaribus fa-
cti negotijs, falſis ſimiliter ſeduci poteſt infor-
mationibus, vt ceteri hominum, idque tantò
facilius, quanto ſunt plures Pontificis occu-
pationes, maior negotiorum varietas, & po-
pulorum quibuſcum agit diuerſitas: *Quid mi-
raris Petre, ſi fallimur, qui homines ſumus;*

An non recordaris (inquit) Davidis, qui cum
vates eſſet adeo illuminatus vt Dei ſapientie
noſceret occultiſſima, ſemel tamen atque ite-
rum falſis ſe criminationibus deſuſum ſenſit;
quibus coram illo filius Ionathæ quo non habuit
amicum fidelioſem, accuſabatur, ſic vt cre-
ditus nimis: eo proceſſerit, vt eius publicanus
ſaultates, non leui innoxium aſſiceret iniuriã.
Si tam eximius propheta fallebatur, vt vera cre-
dens ſibi delata, quanto magis tu poteſ falli,
qui nec vates, nec ſummus Pontifex agnoſce-
ris? *Quid ergo mirum, ſi ora monſentium ali-*

quando in aliud dirimur, qui propheta non ſumus.
Si illis, qui ita tibi loquuntur, fidem non te ope-
ret adhibere, nec idcirco conſeſſim curere pro-
ximum correpturus, quanto minus te decet pro-
ximi inſagare peccata, poſtinodum à te cor-
pienda?

Hanc ſequens doctrinam D. Thom. Attende
(inquit) a: ignoras correptionem fraternam
eleemofynam haberi ſpiritualem? In illa igitur
te gere eò modo, quo in corporali. Non obli-
garis tu, qui perſona eſ particularis, inquire-
re, qui ſunt in hac ciuitate pauperes, quibus
erogare poſſis eleemofynam; nec tenetis exa-
minare, num talis media habeat nec ne ſuffi-
cientia, vt illi ſuccurras laboranti. Quando te
pauper accedit, aut ſuam tibi manifeſtat inopi-
am, tunc illi tuã ſuccurrere tenetis eleemo-
ſynã. Verum eſt, quòd perſonas decet publi-
cas, diligenter inquirere, & reipublice inue-
ſtigare neceſſitates, vt conueniens illi adhi-
beant remedium. Ita tibi incumbit agendum in
eleemofyna correptionis. Hoc ſignificare vo-
luit Dominus, in caſu cuiuſdam blaſphemi,
cum quo quid agendum eſſet dubijs Moyſes
Dominum conſuluit: cui ille. Hoc age. Qui
non audierint illum dum Deum blaſphemis
appeteret, deſiſtant ab illo, cum enim illis
blaſphemia non occurreret, non habent ipſi
quòd inquireant. Qui verò blaſphemum audie-
runt, vt perſona, ad quos acceſſit blaſphemia,
mittant illi ſuper eum manus ſuas, cuiſque
caput, & reum morti adiudicent: *Ponant ven-
nes qui auſerint, manus ſuas ſuper caput eius,*
quando deſeo manus ſuperponere corripiendo
peccatorem? Quis ſuas debet ſuperponere ma-
nus? Quando peccatum eius te non quaten-
tem accedit, ubique occurrit. Non debet quis
eſſe in iudicando ſtultus, ſed nec præceptis ni-
mis. Tam erant ad Sacerdotium irregulares
qui pragraudem habebant naſum, quam qui
habebant minimum. Nares habere debent iuſtas
ac proportionatas, que oſſiciant, quòd oſſactu
plauum eſt, ſed curioſe nimis hand inueſtigant:
hoc quippe producit in Republica ſedicioſos,
quos Romani vocabant: *Delatores:* quos hic di-
cimus ſulurrones, de quibus Alexander ab Alex-
andro quos idcirco Tiberius Cæſar immanifi-
mis aſſicibat ſupplicijs. Non eſt hæc Dei vo-
luntas, vt ad corripiendum fratrem tuum, ſis ex-
horum numero, nec ſuperfluum defectuum eius
inſtituas inqueſitionem.

O Sanctiſſime David: quid tu de talibus?
Dicit.

Prom. 24.
15.

42
L. 1. Dial.
c. 4.

II.
D. Grego-
rij exem-
plum.

2. Reg. 6.
c. 19.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Detrahentem secreto proximo suo hunc persequer. Detestatur Deus illum, qui secreta proximi sui peccata perscrutat, ut illa divulget, fratrilque detrahat asimulationi. Non hoc Deus statuit præcepto illo fraternæ correctionis. Plurimos inuentas fufuriones, qui te millenis accedunt fallacijs quas de tali videntur, de tali audierunt. Noueris illes à Deo maledictos. Prudens ac sagax, vult Deus, ut sit Sacerdos, in odo, em sentiendo pestiferum, attamen non nimium sic ut illum tanquam venator indaget. Cum malus percipitur odor defectus peccati, que proximi, corripitur, v. r. non curiosius inquis, ut habeas quod in illo corripas, etiam hoc summo, etc. Deo displicet. Ex his consueti multis confidere curiosis aliorum vitæ canibus odoriferis. Hæc omittite, nec aliorum velitis nefse actiones, præter enim iniuriam, quam alteri facitis, eius inquirentes actiones, vos ipsos molesto implicatis labyrintho, & actui tam tardioso, quam vobis sentitis esse proximam arguere, & meditari, qua ratione vobis sit impendendum fratri reuocandum.

§ 17. Inter te. Corripe: passeris occultando sanguinem. & illis circumstantijs, quibus vsus est Elifens.

de peccato proximum corripas, & tamen illud alijs serues incognitum. Nos autem proximo ne verbum quidem dicimus, alijs vero fratris peccata propalamus, videmusque satisfecisse, si quemque prauoremus, quod illa secreto sibi seruet, cum ea ipsi soli confidamus: ita ut ea dicamus omnibus, & cuique in secreto, quasi vero illud non esset, ea omnibus, & publice promulgare. Audite verba D. Hieronymi: Quid mihi prodest, si alijs mala mea referas, & cum certatim omnibus narres, sic singulis loquaris, quasi nulli dixeris alteri? Hoc non est me emendare, sed vicio tuo satisfecere. Correctione fratris cura peccatum, & secreto eius prospice dignitatem Expertus chirurgus ita non aculam applicat, ut carnem tantummodo putridam, & cancro infectam resecet, integram vero sanamque prætereat. Doctus medicus hepem curans, cauet ne hepatis nocet.

D. Hieron. Ep. 4. ad Rustic. T. 1.

Rem admiratione dignam præcipit per Moysen Dominus populo: Homo quicumque de filijs Leuit. 17. Israel, & de aduenis qui peregrinantur apud vos, si venatione atque aucupio cepit seram vel mus, quibus vesci licitum est, fundat sanguinem eius, & operiat illum terra. Ne omnino appareat, vltique eum videat. Quid hoc Domine tra referat? Quid inde mali: quod passeris sanguis iaceat discorptus, omniumque spectabilis conspectui? Significare voluit, quod prauis habemus. Num peccator haret captus & illaqueatus: cito accurre illi, sanguinem illi extrahere peccati, tuæ correctionis, sanctæque cultro admonitionis: at ea fiat cautione, ut nullus id videat, cooperi terrâ sanguinem, sit inter te & ipsum solum. Sanctissimus Ioseph quando multis interiectis (4) amice fratres suos intendebat reprehendere, de peccato in eum commisso proditorie venditionis, ut eius illos pœniteret, prius egressi foras omnes præcepit Aegyptios, & quotquot aderant præsentis, ita ut solus cum illis ipse remaneret. Deus reprehensus Iob de quibusdam verbis, qua grauioribus pressus afflictionibus inconsideratè pronulerat, illum scorsam duxit, ut nullus amicorum audiret reprehensionem, quinimo, ita eius consuluit honori, cum eum inter se & ipsum solum arguisset, ut postmodum eum eiusdem amicis collocutus, maximopere eum exaltarit, ipsos acriter reprehendens, quod vnum illum sanctissimum præter omnem modum conuictis indignè lacerassent, præceptique ut facti ab illo veniam

43. M Odò videamus, qua ratione fraterna sit facienda: correptio: est autem Dominus noster, Magister adeo sapiens, ut patitur nobis agenda præcipiens, modum explicet faciendi. Primo: Corripe eum inter te & ipsum solum: q. d. in lectore, sine strepitu, ita ut tollas peccatum, illius tamen honori consulas: Corripe eum inter te & ipsum solum studens correptioni, & parenti pudori: (consulit D. Augustinus.) Forte enim prauerecundata incipiet defendere peccatum suum, & quem vis correctiorem, facies peiorem. Expollulat Diuus Hieronymus, & quidem gratiter nos omnino factos esse præposteros. Nobis iniungit Deus, ut fratris peccati conscij illum corripamus, & ab alijs abscondamus. Hoc nos docuit Spiritus sanctus. Audisti verbum aduersus proximum tuum? commoriatur in te, scdens quoniam non te dirumpet; peccatum proximi tibi delatum, peccare tuo demerge, ne in forum producas, ne reuelaueris alijs, sed vade, corripe illum clauiculu, ut se corrigat: Corripe amicum, &c. ne sterum addat facere, corripe proximum, &c. Ita vt, &

II. Ioseph fratres occulte reprehendit. (2) de suis de multis datur y pr. far. III. Similiter & Deus Iob Aar-nem, Mar-riam.